

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

Förslaget innebär att svensk lagstiftning anpassas till Europaparlamentets och rådets förordning om personlig skyddsutrustning. EU-förordningen, som ersätter ett tidigare direktiv om personlig skyddsutrustning, innehåller bl.a. de krav på utformning och tillverkning som ska vara uppfyllda för att personlig skyddsutrustning ska få tillhandahållas på EU:s inre marknad. I den föreslagna nya lagen finns kompletterande bestämmelser till förordningen om bl.a. utpekande av tillsynsmyndigheter och deras möjlighet att meddela ålägganden och förbud. Därutöver föreslås lagen innehålla bestämmelser om hjälp av Polismyndigheten, ekonomisk ersättning, tystnadsplikt och överklagande. Det föreslås även vissa ändringar i arbetsmiljölagen med anledning av EU-förordningen.

Lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 21 april 2018.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:51 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden5

 Ny lag om kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om
 personlig skyddsutrustning5

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag7

 Propositionen7

Bilaga 2

Regeringens lagförslag8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning,

2. lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:51 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 15 februari 2018

På civilutskottets vägnar

Caroline Szyber

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Caroline Szyber (KD), Mats Green (M), Hillevi Larsson (S), Carl-Oskar Bohlin (M), Lars Eriksson (S), Roger Hedlund (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Eva Sonidsson (S), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Lars Beckman (M), Leif Nysmed (S), Mikael Eskilandersson (SD), Robert Hannah (L), Nooshi Dadgostar (V), Johanna Haraldsson (S) och ClasGöran Carlsson (S).

Redogörelse för ärendet

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG (förordningen om personlig skyddsutrustning) trädde i kraft den 20 april 2016. Förordningen, som ersätter ett tidigare direktiv på området, innehåller bl.a. de krav som ställs på utformning och tillverkning av personlig skyddsutrustning för att den ska få tillhandahållas på EU:s inre marknad. En översyn av regelverket ansågs nödvändig till följd av brister och inkonsekvenser i tillämpningen av direktivet. Det fanns även ett behov av att klargöra vad som krävs för att en produkt ska få tillhandahållas på den inre marknaden. Kraven på personlig skyddsutrustning är dock i allt väsentligt desamma som tidigare. Förordningen innebär vidare en anpassning till Europaparlamentets och rådets beslut 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och syftar till en större enhetlighet i regleringen av personlig skyddsutrustning inom EU. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter (marknadskontrollförordningen) ska i vissa fall tillämpas på personlig skyddsutrustning. Förordningen om personlig skyddsutrustning ska tillämpas i sin helhet fr.o.m. den 21 april 2018.

Inom Regeringskansliet gjordes en översyn av det svenska regelverket för att säkerställa att det inte reglerar samma område som de nämnda EU-förordningarna och att kompletterande bestämmelser införs i de fall EU-förordningen om personlig skyddsutrustning ger medlemsstaterna beslutanderätt eller där det finns behov av nationella föreskrifter. Översynen redovisades i departementspromemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning (Ds 2017:23). Promemorian har remissbehandlats.

Lagrådet har yttrat sig över regeringens lagförslag.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och regeringens lagförslag i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Ny lag om kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

Regeringen föreslår en ny lag som syftar till att anpassa svensk rätt till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning. Genom den nya lagen upphävs lagen (1992:1326) om personlig skyddsutrustning för privat bruk. Därutöver föreslås ändringar i arbetsmiljölagen (1977:1160) som innebär att skyddsutrustning som omfattas av EU-förordningen undantas från arbetsmiljölagens tillämpningsområde.

Förordningen om personlig skyddsutrustning är direkt tillämplig i medlemsstaterna och utgör en uttömmande reglering av personlig skyddsutrustning inom unionen. Av förordningen följer att personlig skyddsutrustning ska uppfylla de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som anges i bilaga II till förordningen. Den nya föreslagna lagen kompletterar endast förordningen och innehåller hänvisningar till förordningen om personlig skyddsutrustning och marknadskontrollförordningen.

I den nya lagen föreslås att marknadskontrollen, dvs. tillsynen över att förordningen följs, ska utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer. Regeringen föreslår att det även fortsättningsvis bör vara Konsumentverket och Arbetsmiljöverket som ska utöva tillsyn inom respektive myndighets ansvarsområde. Det föreslås vidare att marknadskontrollmyndigheterna ska få meddela de förelägganden och förbud vid vite som behövs för att regelverket ska följas. Marknadskontrollmyndigheterna ska även i vissa fall kunna ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om utdömande av sanktionsavgift. Den föreslagna lagen innehåller även bestämmelser om hjälp av Polismyndigheten, ekonomisk ersättning, tystnadsplikt och överklagande.

Regeringen anför i propositionen att de krav som ställs på utformning och tillverkning av personlig skyddsutrustning i dag regleras i ett flertal lagar, förordningar och föreskrifter. Genom det aktuella förslaget kommer den nationella regleringen att samlas i en författning, vilket innebär att den blir mer lättöverskådlig. Enligt vad regeringen anför kommer också större enhetlighet att uppnås genom att det införs ett gemensamt system för sanktionsavgifter som liknar det system som gäller för produktsäkerhetsområdet.

Lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 21 april 2018.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen bör bifalla propositionen och anta regeringens lagförslag av de skäl som framförs i propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:51 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG, i den ursprungliga lydelsen, (EU:s förordning om personlig skyddsutrustning). Förordningen innehåller krav som ska vara uppfyllda för att personlig skyddsutrustning ska få tillhandahållas på marknaden.

Marknadskontrollmyndigheter

2 § Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt EU:s förordning om personlig skyddsutrustning och denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns även i artiklarna 15.3 och 16–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den ursprungliga lydelsen, (EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll).

Hjälp av Polismyndigheten

3 § På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när myndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 19 i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Förelägganden och förbud

4 § Marknadskontrollmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska följas.

5 § Ett föreläggande eller förbud enligt 4 § eller ett beslut enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

6 § Marknadskontrollmyndigheten får bestämma att beslut enligt 4 § eller enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll ska gälla omedelbart.

Ekonomisk ersättning

7 § En tillverkare, tillverkares representant, importör eller distributör (ekonomisk aktör) ska ersätta marknadskontrollmyndigheten för provtagning och undersökning av prov, om det vid kontroll visar sig att den personliga skyddsutrustningen inte uppfyller kraven i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

Marknadskontrollmyndigheten ska ersätta den ekonomiska aktören för varuprover och liknande, om det finns särskilda skäl för det.

Tystnadsplikt

8 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt EU:s förordning om personlig skyddsutrustning och denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon då har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Sanktionsavgift

9 § En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot kraven i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för en överträdelse av ett förbud eller för en underlåtelse att följa ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Överklagande

10 § En marknadskontrollmyndighets beslut enligt 4 och 7 §§ får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 21 april 2018.
 2. Genom lagen upphävs lagen (1992:1326) om personlig skyddsutrustning för privat bruk.
 3. Förelägganden och förbud som har meddelats före ikraftträdandet med stöd av den upphävda lagen ska fortfarande gälla.

2 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om arbetsmiljölagen (1977:1160)²
dels att 1 kap. 2 och 2 a §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas tre nya paragrafer, 1 kap. 2 b och 2 c §§ och 3 kap. 8 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §³

Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

I fråga om fartyg och fartygsarbete ska vad som sägs i denna lag om Arbetsmiljöverket i stället gälla Transportstyrelsen. Vad som sägs om en arbetsgivare i denna lag ska såvitt avser fartyg också gälla en redare, även då fartygsarbete utförs av någon annan än den som är anställd av redaren. Med redare likställs i denna lag den som i redarens ställe utövar ett avgörande inflytande över fartygets drift.

Om skyldigheter i vissa avseenden för andra än arbetsgivare och arbetstagare finns bestämmelser i 3 och 5 kap.

Om befälhavarens skyldigheter vid fartygsarbete finns bestämmelser i fartygssäkerhetslagen (2003:364).

I fråga om varor som är avsedda för konsumenter eller som kan antas komma att användas av konsumenter gäller också produkt-säkerhetslagen (2004:451).

Bestämmelser om tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av ämnen, som sådana eller ingående i blandningar eller i varor, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG.

² Lagen omtryckt 1991:677.

³ Senaste lydelse 2010:1543.

och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG.

2 a §⁴

Bestämmelserna i 2 kap. 1 § första stycket, 2 och 3 §§ samt 3 kap. 4 § andra stycket gäller utländska fartyg inom Sveriges sjöterritorium. I övrigt gäller lagens bestämmelser utländska fartyg endast i den mån regeringen föreskriver det.

Bestämmelser om befälhavarens skyldigheter vid fartygsarbete finns i fartygssäkerhetslagen (2003:364).

I fråga om varor som är avsedda för konsumenter eller som kan antas komma att användas av konsumenter gäller också produktsäkerhetslagen (2004:451).

2 b §

Bestämmelser om tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av ämnen, även när de ingår i blandningar eller i varor, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG.

Bestämmelser om utformning och tillverkning av personlig skyddsutrustning finns i Europaparlamentets och rådets

⁴ Senaste lydelse 2003:365.

förordning (EU) nr 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG.

2 c §

Bestämmelserna i 2 kap. 1 § första stycket, 2 och 3 §§ och 3 kap. 4 § andra stycket gäller utländska fartyg inom Sveriges sjöterritorium. Regeringen får meddela föreskrifter om att även andra bestämmelser i lagen ska gälla för sådana fartyg.

3 kap.

8 a §

Vad som sägs i 8 § gäller inte sådan skyddsutrustning som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG.

-
1. Denna lag träder i kraft den 21 april 2018.
 2. Förelägganden och förbud som har meddelats före ikraftträdandet med stöd av 7 kap. i förening med 3 kap. 8 § ska fortfarande gälla.